

BILTEN APOSO

januar/siječanj do
decembar/prosinac 2003.

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO,
OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

Kratki pregled aktivnosti Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine

SADRŽAJ

Uvodna riječ - ravnateljica Agencije Maja Stojkić.....	2
Međunarodna istraživanja u Bosni i Hercegovini.....	3
Obuke testatora i koordinatora istraživanja.....	4
Proces bodovanja TIMSS i ICILS zadataka.....	4
Aktivnosti regionalnog projekta EQET SEE/ unapređenje kvalitete obrazovanja	5
ERASMUS+.....	6-8

UVODNA RIJEČ

Najveći izazov u prošloj, 2023. godini, za nas je bila provedba čak dva velika međunarodna istraživanja. Bosna i Hercegovina sudjelovala je u Međunarodnom istraživanju računalne i informacijske pismenosti (ICILS 2023) i Međunarodnom istraživanju trendova u znanju matematike i prirodnih znanosti (TIMSS 2023) u digitalnom obliku!

Premda je odluka Predsjedništva BiH o sudjelovanju naše države u međunarodnim istraživanjima pristigla u trenutku kada je većina rokova za potpisivanje ugovora o njihovoј provedbi službeno istekla, Agencija je uspjela realizirati potrebne preduvjete za provedbu istraživanja TIMSS i ICILS, što je i realizirano u prvoj polovici 2023. godine.

Potrebno je istaći kako su, zbog kasnog uključivanja Bosne i Hercegovine, druge zemlje sudionice međunarodnih IEA studija imale znatno više vremena za pripremu i provedbu planiranih aktivnosti.

Osim veoma kratkih rokova za realizaciju istraživanja, pred Agencijom su se našli i drugi izazovi koje je sa sobom donio digitalni oblik istraživanja za koji se naša država opredijelila.

Pod budnim okom međunarodnih ugovarača, koji prate kvalitetu provedbe svakog pojedinog, standardiziranog koraka, Agencija je uspjela ispuniti postavljene zahtjeve i kriterije te pripremiti i adaptirati sve potrebne ispitne zadatke i instrumente.

Cjelokupni proces zahtijevao je intenzivnu suradnju s obrazovnim vlastima i svim sudionicima odgojno – obrazovnog procesa u kreiranju okruženja za neometani proces provedbe testiranja učenika.

Svim sudionicima iskreno zahvaljujemo na podršci i partnerstvu, kao i sjajnom poslu koji smo zajedno obavili. Veselimo se daljnjoj suradnji i uspjesima koje donosi nova godina!

MEĐUNARODNA ISTRAŽIVANJA U BIH TIMSS I ICILS

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH provela je međunarodno istraživanje računalne i informacijske pismenosti (ICILS), kao i istraživanje trendova u znanju matematike i prirodnih znanosti (TIMSS).

Za razliku od prethodnih ciklusa TIMSS istraživanja, u kojima je BiH sudjelovala 2007. i 2019. godine, ovog puta učenici su TIMSS zadatke iz matematike i prirodnih znanosti radili na računalima, u e-okruženju.

U TIMSS 2023 istraživanju sudjelovalo je 3508 učenika četvrtog razreda iz 121 osnovne škole, dok je u međunarodnom istraživanju računalne i informacijske pismenosti sudjelovalo oko 1950 učenika osmog razreda iz 106 osnovnih škola.

ICILS je relativno novo istraživanje koje mjeri razlike u računalnoj i informacijskoj pismenosti učenika na međunarodnoj razini, a u kojem je naša zemlja po prvi put sudjelovala. U fokusu istraživanja su sposobnosti i vještine učenika za prikupljanje i produkciju digitalnih informacija, odnosno procjene razine ključne informatičke pismenosti i razumijevanja sigurne i primjerene uporabe digitalnih informacija.

Provedba oba istraživanja u školama završena je sredinom 6. mjeseca, a rezultati će, nakon provedbe usporednih analiza, biti objavljeni krajem 2024. godine.

Provjeda međunarodnih istraživanja u BiH

1.

OBUKE TESTATORA I KOORDINATORA ISTRAŽIVANJA

Kako bi uspješno provela međunarodna istraživanja Agencija je organizirala čitav niz obuka vanjskih suradnika koji su preuzeли ulogu školskih koordinatora i testatora u uzorkovanim školama TIMSS 2023 i ICILS 2023 istraživanja!

Međunarodna istraživanja računalne i informacijske pismenosti - ICILS, kao i istraživanje trendova u znanju matematike i prirodnih znanosti - TIMSS u ovom ciklusu koristila su nove tehnologije prilagođene novim generacijama učenika.

Svi zadaci istraživanja rađeni su na računalima, a školski koordinatori i testatori prethodno su trebali biti upoznati s novim i složenijim procesom pokretanja testova, prikupljanja i dostavljanja podataka iz istraživanja, kao i s načinom ispune online upitnika namijenjenih roditeljima i učiteljima učenika odabranih odjela, kao i ravnateljima uzorkovanih škola. Online upitnici veoma su važan dio međunarodnih istraživanja. Oni nam omogućuju sveobuhvatan uvid u kontekst naših odgojno – obrazovnih sustava, istovremeno predstavljajući važna uporišta za analizu, kao i eventualna objašnjenja učeničkih postignuća.

Završetak obuka koordinatora i testatora označio je kraj pripremne faze, kao i početak provedbe istraživanja.

PROCES BODOVANJA TIMSS I ICILS ZADATAKA

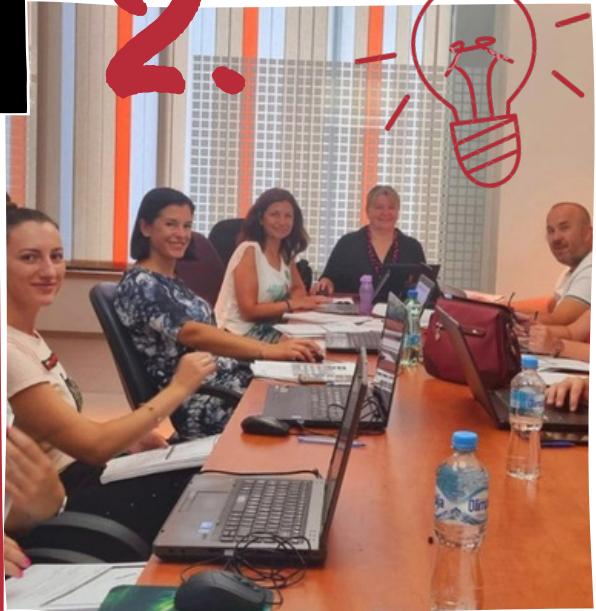
Agencija je najprije izabrala, a potom i obučila bodovatelje koji su, pod vodstvom supervizora i koordinatora Agencije, uspješno završili proces bodovanja TIMSS i ICILS zadataka.

Cjelokupni proces realiziran je u skladu sa strogim pravilima i rokovima postavljenima od strane Međunarodnoga udruženja za vrednovanje obrazovnih postignuća - IEA, uz poštivanje svih standardnih procedura koje se koriste u zemljama sudionicama navedenih istraživanja.

Podaci prikupljeni u TIMSS 2023 istraživanju omogućit će bolji uvid u pristup učenika rješavanju problemskih zadataka iz matematike i istraživačkih zadataka iz prirodnih znanosti. Također, pokazat će korištene strategije i uloženi trud na testiranju, dok će ICILS podatci pokazati vještine učenika u prikupljanju i produkciji digitalnih informacija, odnosno njihovu razinu ključne informatičke pismenosti i njihovo razumijevanje sigurne i primjerene uporabe digitalnih informacija.

Za sve zemlje sudionice rezultati TIMSS 2023 i ICILS 2023 istraživanja bit će objavljeni u prosincu 2024. godine.

2.

Aktivnosti regionalnoga projekta EQET SEE /unaprjeđenje kvalitete obrazovanja

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine, kao lokalni partner projekta EQET SEE - Enhancements in the Quality of Education and Training in South Eastern Europe, sukladno svome mandatu, doprinosi razvoju standarda zanimanja i kvalifikacija, kako na regionalnoj razini, tako i na razini Bosne i Hercegovine.

U prvoj komponenti projekta EQET SEE (VET komponenta) u potpunosti su realizirane aktivnosti na razvoju standarda zanimanja i standarda kvalifikacija *Agrotehničar organske i konvencionalne proizvodnje*, kao i standarda zanimanja *Bravar*. U tijeku je razvoj standarda kvalifikacije *Bravar* na razini Bosne i Hercegovine, koji će biti realiziran nakon aktivnosti razvoja regionalnoga okvirnog standarda kvalifikacija *Bravar*.

U drugoj komponenti projekta *Unaprjeđenje kvalitete obrazovanja* završen je razvoj *Standarda kompetencija za eksterne evaluatore* i izrađen je upitnik za procjenu potrebnih obuka eksternih evaluatora.

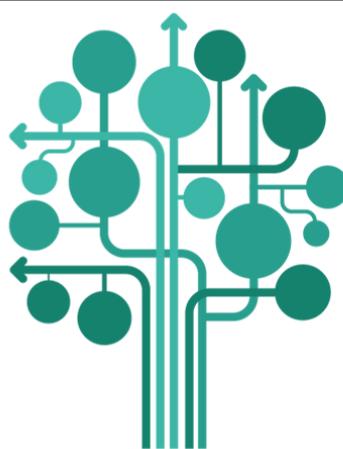
U tijeku je rad na izradi dokumenta kojim je objedinjena praksa iz oblasti eksterne evaluacije u Europskoj uniji i zemljama regije. Dokument će omogućiti zemljama regije unaprjeđenje pojedine faze procesa eksterne evaluacije, koristeći ponuđene primjere dobre prakse.

U okviru projekta, na regionalnoj razini, Agencija sudjeluje u razvoju smjernica koje će sadržavati primjere za realizaciju procesa podučavanja i provedbe obuke sukladno razvijenim standardima. U tijeku su i aktivnosti koje će povezati prvu i drugu komponentu projekta kroz izradu kriterija za učenje zasnovano na radu – WBL (Work Based Learning).

Erasmus+

Projekt Erasmus+ programa namijenjen međunarodnoj suradnji i usavršavanju odgojno-obrazovnih djelatnika od predškolskog obrazovanja do srednje škole. Služi nastavnicima i njihovim učenicima za upoznavanje i suradnju s kolegama iz europskih škola kroz različite oblike usavršavanja te rad na zajedničkim virtualnim projektima.

EPALE
Electronic Platform
for Adult Learning in Europe

Europska platforma koja okuplja pojedince profesionalno angažirane u oblasti obrazovanja odraslih u Europi. Osnovana je 2014. u okviru Erasmus+ programa, s ciljem unapređenja razvoja oblasti obrazovanja odraslih širom Europe.

SURADNJA

Erasmus+ najveći je program EU za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. Posebno je usmjeren povezivanju obrazovanja i osposobljavanja mladih s poslovnim sektorom.

Agencija već dugi niz godina, u okviru Erasmus + programa, djeluje u svojstvu državne službe za podršku članovima eTwinning i EPALE zajednice. Omogućivši VET školama i njihovim nastavnicima pristupanje eTwinning zajednici, inicijativa Europske komisije otvorila je novu razinu suradnje između dva tima Agencije otvorivši im prostor za više zajedničkih aktivnosti i za rad na većoj vidljivosti projekata i njihovih platformi.

Promocija ERASMUS + projekata na sveučilištima

Početkom godine, u organizaciji Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje održana je promocija ERASMUS+ projekata, eTwinning i EPALE, na tri sveučilišta Bosne i Hercegovine. Promocije za sadašnje i buduće odgajatelje, učitelje, nastavnike, profesore i suradnike u odgojno obrazovnom procesu održane su na sveučilištima u Mostaru, Banjoj Luci i Bihaću. Sudionicima su predstavljene prednosti uključivanja u europske zajednice škola (eTwinning) i profesionalaca za podučavanje odraslih (EPALE) te su im predstavljene koristi koje mogu imati od sudjelovanja u događajima i aktivnostima za profesionalni razvoj koje nude eTwinning i EPALE projekti. Pokretanje ERASMUS+ programa, sufinanciranog od EU, kao i pokretanje eTwinning i EPALE platforme, dio je strategije Europske unije za promicanje većeg broja mogućnosti za učenje, umrežavanje i uspostavljanje suradnje s kolegama iz Europe. Zajednice eTwinning i EPALE rastu iz godine u godinu upravo zahvaljujući predanom radu ambasadora i državnih službi za podršku, a to je uloga koju Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, kroz djelovanje svojih EPALE i eTwinning timova, marljivo obavlja već gotovo deset godina.

Deveta godišnja eTwinning konferencija

Deveta godišnja eTwinning konferencija pod nazivom „Budi IN! Budi eTwInNer!” održana je početkom 10. mjeseca na Vlašiću. Konferencija je okupila 75 sudionika eTwinning zajednice iz Bosne i Hercegovine: odgojitelje, učitelje, učitelje osnovnih škola i profesore srednjih škola, stručne suradnike, knjižničare, ravnatelje odgojno-obrazovnih ustanova te predstavnike Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje.

Tijekom konferencije realizirane su plenarne sesije s pregledom stanja u eTwinning zajednici u BiH, uz prezentiranje postignuća i planova do kraja 2023. godine. Također, organizirano je devet tematskih radionica povezanih s godišnjom eTwinning temom za 2023. godinu. Radionice su vodile eTwinning ambasadori i članice Državne službe za podršku eTwinningu u Bosni i Hercegovini, uz veliki prezentacijski angažman istaknutih i višestruko nagrađivanih eTwinnera.

Drugi dan konferencije bio je u potpunosti posvećen kvaliteti i kriterijima kvalitete u eTwinningu, a dodatno je obogaćen Sajmom aktivnih eTwinning projekata, kao prilikom za upoznavanje, učenje, umrežavanje i suradnju u postojećim i budućim eTwinning projektima i inicijativama. Tradicionalno, tijekom konferencije, održana je i svečana ceremonija dodjele eTwinning nagrada i priznanja.

Agencija domaćin 7. regionalne konferencije EPALE

Regionalna suradnja šest zemalja jugoistočne Europe, u okviru Erasmus+ EPALE projekta, obilježena je održavanjem Sedme regionalne konferencije, u organizaciji Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, predstavljene Državnom službom za podršku EPALE BiH.

Regionalna EPALE konferencija okupila je preko 100 sudionika iz područja obrazovanja odraslih, a tijekom dva dana programa oni su imali priliku sudjelovati u radionicama i panel raspravama, razmjeniti dobre prakse i iskustva, stjecati nova znanja o europskim politikama u području obrazovanja odraslih i godini vještina, kao i ojačati suradnju na regionalnoj razini.

Prvoga dana konferencije, tijekom plenarnih izlaganja, sudionici su imali priliku čuti više o temi Europske godine vještina od stručnjaka iz Hrvatske i Slovenije. Također, sudjelovali su u paralelnim radionicama koje su za cilj imale doprinijeti podizanju kvalitete rada s odraslim polaznicima.

Drugoga dana, održana je panel rasprava na temu Vještine za život i rad. Svaka zemlja sudionica imala je svog predstavnika u panel raspravi. Stručnjaci iz područja obrazovanja, predstavnici institucija, praktičari i kreatori obrazovnih politika iz šest zemalja regije (Crna Gora, Hrvatska, Sjeverna Makedonija, Slovenija, Srbija i Bosna i Hercegovina) podijelili su svoja iskustva i razmišljanja na navedenu temu.

Sljedeća, Osma regionalna EPALE konferencija bit će održana 2024. godine, a zemlja domaćin bit će Crna Gora.

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO,
OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje
obrazovanje

Kneza Domagoja b.b.
88 000 Mostar
BiH

Tel: +387 36 329 908
Fax: +387 36 329 908
M: info@aposo.gov.ba

Ovaj e-mail ste primili ukoliko ste nekada razmijenili e-mail s APOSOM, ostavili svoju e-mail adresu tijekom sudjelovanja u radnim skupinama, javnim raspravama, anketi ili vas je netko od vaših poznanika preporučio i dodao na mailing listu. Ukoliko ne želite primati Newsletter odjavite se na:

info@aposo.gov.ba

ili nas kontaktirajte preko naših službenih stranica:
<https://www.facebook.com/>
<https://www.aposo.gov.ba>